

СЕКЦІЯ 3

ПЕРСПЕКТИВИ АКТИВІЗАЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ

Марія БУЧИНСЬКА

студентка факультету банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи Т.Б.Стечишин

ГРУПА СВІТОВОГО БАНКУ ТА ЇЇ РОЛЬ В ЕКОНОМІЧНОМУ СТАНОВЛЕННІ УКРАЇНИ

Політика відкритості та курс на розбудову демократичного суспільства і ринкової економіки України знаходять підтримку у міжнародній спільноті. Практичним втіленням цієї підтримки є допомога, що надається нашій країні міжнародними фінансовими організаціями, зокрема групою Світового банку. До неї входять Міжнародний банк реконструкції та розвитку (саме його інколи називають скорочено Світовим банком), Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороння агенція гарантування інвестицій, а також Міжнародний центр урегулювання інвестиційних конфліктів. Офіційні цілі членів Групи Світового банку - зменшення бідності і підвищення життєвих стандартів країн-членів шляхом сприяння економічному розвитку останніх і залучення ресурсів з розвинутих країн до країн, що розвиваються. Зазначимо, що основна різниця між Світовим банком і МВФ полягає в тому, що МВФ більше концентрує свою увагу на питаннях короткострокової фінансової стабільності в країнах, тоді як Світовий банк зосереджується переважно на середньо- та довгострокових (за терміном реалізації) проектах структурних та галузевих перетворень в економіках країн [2, с.315-318].

Співробітництво Світового банку й України розпочалось з вересня 1992 р., коли Україна стала 167 членом Світового банку, здійснивши підписку на 908 акцій (1 315,9 млн. дол. США акціонерного капіталу), або 0,77 % акцій. Для України Світовий банк надавав: кредит інституційного розвитку (27 млн. дол. США – 1993 р.), реабілітаційну позику, спрямовану на підтримку ключових економічних реформ, враховуючи лібералізацію цін та торгівлі, приватизацію, реформи в енергетиці та сільському господарстві, а також на макроекономічну стабілізацію (500 млн. дол. США – 1994 р.), інвестиційний кредит для виконання Проекту реабілітації гідроелектростанцій та управління в системі електроенергетики (114 млн. дол. США – 1995 р) тощо.

Найбільшою філією групи Світового банку є Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Він є основною позиковою організацією. Це найбільша установа, що надає позики на розвиток країнам з середнім рівнем доходів, а також відіграє роль головного каталізатора щодо фінансування з

інших джерел. Позики Світового банку є досить привабливим джерелом зовнішнього фінансування як дефіциту державного бюджету, так і реформування економіки України. Фінансові умови, на яких Світовий банк надає позики Україні, є вигіднішими, ніж більшість інших зовнішніх Джерел запозичення, доступних для України в даний час [3, с.210-211].

ЄБРР – найбільший фінансовий інвестор в Україні, який здійснює фінансування різноманітних проектів, враховуючи кредитні лінії для фінансового сектору, малих і середніх підприємств, довгострокове проектне фінансування, інвестування у приватний акціонерний капітал, кредитне фінансування для проектів модернізації і розширення, фінансування імпорту та експорту, синдикування тощо. Серед ключових аспектів ЄБРР в Україні є допомога у перетворенні Чорнобильської АЕС у безпечну та екологічно стабільну зону. ЄБРР особливу увагу приділяє справам екологічно чистого розвитку, заохоченню енергозбереження, застосовуючи природоохоронні вимоги до усіх своїх проектів [4].

У 2011 р. затверджено нову “Стратегію партнерства з Україною на період 2012-2016 фінансових років”, яку схвалено Радою виконавчих директорів Світового банку в лютому 2012 року. Допомогу Групи Світового банку було сконцентровано на поліпшення державних послуг та системи державних фінансів. Зусилля Світового банку, спрямовані на виконання цих завдань, зосереджено на досягненні покращень у сферах:

- 1) відповідального і збалансованого фіскального управління;
- 2) ефективного надання послуг у секторах охорони здоров’я і освіти та підвищення адресності державних видатків на соціальну допомогу;

Нинішній кредитний портфель інвестиційних проектів складається з 13 проектів на загальну суму 4,19 млрд. дол. США. Україна завершила 2014 фінансовий рік з найвищим показником вибірки коштів, який сягнув рівня 31,6 відсотка. Надалі докладатимуться зусилля до прискорення освоєння коштів і забезпечення високоякісних результатів усіх поточних інвестиційних проектів, фінансованих Світовим банком. У відповідь на кризу в Україні, у березні 2014 року Група Світового банку оголосила про надання Україні до кінця 2014 року 3,5 млрд. дол. США. Це кредитування, вкрай необхідне для повернення економіки на шлях сталого розвитку, мало на меті підтримати Уряд в проведенні реформ. У 2014 фінансовому році було надано фінансування на загальну суму в 2,9 млрд. дол. США. У лютому 2015 року Світовий банк оголосив про виділення ще 2 млрд. дол. США у вигляді нових позик Україні в 2015 році [4].

Відтоді, як Україна стала членом Світового банку в 1992 році, загальна сума зобов’язань Банку перед Україною на фінансування 45 проектів і програм становить понад 9 млрд. дол. США.

Банк підтримує інвестиційні проекти у державному секторі України. Реалізуються 24 проекти Світового банку, які перебувають на різних стадіях підготовки і впровадження. Два проекти були схвалені урядом, але, на жаль, не ратифіковані Верховною Радою. Успішність кожного з проектів неоднакова. Втім, немає жодного, який би на 100% був оцінений як задовільний. Власне, так

сталося через те, що в Україні досягнуто значно менших, ніж очікувалося, успіхів у реформуванні ділового середовища й зміцненні ринкових інституцій. Водночас переважна більшість проектів сприяла внесенню важливих позитивних змін у законодавство, розширенню можливостей формування та реалізації економічної політики, впровадженню нових структур власності й установ, формуванню менталітету населення[1, с. 112-115].

Отже, залучення зовнішніх ресурсів із джерел міжнародних фінансових організацій, з одного боку, дає можливість країні, яка бере кредити, сприяти втіленню у життя численних інвестиційних проектів, отримувати кваліфіковану інформаційну допомогу, позитивно впливати на мобілізацію вітчизняного капіталу й залучення іноземного у відповідних галузях тощо. З другого боку, зростання позик на міжнародному ринку капіталів має свої хиби. Кредити підлягають поверненню з відсотками, що негативно позначається на стані платіжного балансу. Зрозуміло, фінансова допомога зарубіжних країн далеко не безоплатна. Нерідко кошти, які надходять із Заходу, мають чітко обумовлений характер, тобто кредити надаються під певні зобов'язання української сторони.

Окрім того, держава не завжди ефективно розпоряджається наданими їй коштами, часто спрямовуючи їх на розв'язання нагальних економічних проблем, а не на інвестування у виробничі об'єкти. Водночас відомо, що інтенсивне залучення іноземних кредитів під гарантії уряду країни на різних умовах і в будь-яких формах закономірно призводить до нагромодження зовнішнього державного боргу.

Література:

1. Дунас О. Особливості та основні напрями співробітництва України з міжнародними фінансовими організаціями системи ООН / О. Дунас //Право України. – 2008. – №2. – С.112-115.
2. Міжнародна економіка/[Г. Е. Гронтковська, О. І. Ряба, А. М. Венцурик, О. І. Красновська]. – Київ: Центр учбової літератури, 2014 –384 с.
3. Міжнародні організації. Навчальний посібник / За ред. В. В. Ковалевського – К.: ЦУЛ, 2003. – 288 с.
4. Партнерство Світовий банк – Україна [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.worldbank.org/content/dam/Worldbank/document/Ukraine-Snapshot-ukr.pdf>.

Олена ЄВСЕЄНКО

студентка факультет банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., викладач кафедри банківської справи Л.М. Прийдун

АНАЛІЗ ОКРЕМИХ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ СИСТЕМ УКРАЇНИ , ПОЛЬЩІ ТА НІМЕЧЧИНИ

З кожним днем все більше зростає інтерес до різних сфер діяльності банків. Складно уявити життя сучасної людини без використання банківських послуг. Однією з важливих послуг,які надає банківська система є кредитування. Щоби краще розуміти суть кредитних послуг слід виділити,що кредитний ринок – це складова фінансового ринку, яка представляє собою